

UNIwersytet
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Interpretacja w humanistyce

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Kulturoznawstwo		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -		Kod zajęć 20KLTS.28K.04515.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Antropologii i Kulturoznawstwa		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy w module	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Rafał Koschany		
Prowadzący zajęcia	Rafał Koschany		
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przekazanie wiedzy na temat historii interpretacji w intelektualnej działalności człowieka, w tym w różnych dziedzinach wiedzy i dyscyplinach naukowych
C2	przekazanie wiedzy na temat współczesnych teorii interpretacji i jej roli w humanistyce (przede wszystkim w kulturoznawstwie)
C3	usystematyzowanie wiadomości związanych z funkcją interpretacji w refleksji nad różnymi dziedzinami sztuki

Wymagania wstępne

Orientacja w podstawowej wiedzy z zakresu historii filozofii oraz metodologii nauk humanistycznych, zwłaszcza XX-wiecznych i nowszych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna etapy rozwoju i historyczne „szkoły” interpretacji (jako określonej postawy intelektualnej względem „dzieł umysłu”)	KLT_K2_W04, KLT_K2_W05	Esej
W2	rekonstruuje najważniejsze dla humanistyki XX wieku teorie interpretacji (hermeneutyka, psychoanaliza, fenomenologia, strukturalizm, poststrukturalizm)	KLT_K2_W03, KLT_K2_W04, KLT_K2_W05	Esej
W3	orientuje się w najnowszych przemianach w ww. zakresie (rola interpretacji w badaniach kulturowych i w nowej humanistyce)	KLT_K2_W03, KLT_K2_W04, KLT_K2_W05	Esej
W4	w kontekście dzieła sztuki orientuje się we właściwych dla danej dziedziny artystycznej metodologii badań i narzędziach interpretacji	KLT_K2_W05, KLT_K2_W08	Esej
W5	przywołuje najważniejsze problemy i zjawiska z zakresu współczesnych przemian interpretacji jako operacji naukowej i jako „codziennej” postawy intelektualnej	KLT_K2_W08	Esej
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi poddać analizie i interpretacji dzieło sztuki w ramach wybranej przez siebie dziedziny artystycznej	KLT_K2_U01, KLT_K2_U02, KLT_K2_U08	Esej
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotowy do wykorzystania w sytuacjach codziennych i zawodowych wiedzy i umiejętności z zakresu interpretacji jako praktyki kulturowej	KLT_K2_K02, KLT_K2_K09, KLT_K2_K11	Esej

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wprowadzenie do cyklu wykładów na temat interpretacji w humanistyce.	W1, W5, K1	Wykład
2.	Krótką historia interpretacji (od egzegezy biblijnej do XIX-wiecznej hermeneutyki psychologicznej).	W1	Wykład
3.	Interpretacja w naukach humanistycznych – na przykładzie kulturoznawstwa (J. Kmita).	W2, W3, W5	Wykład
4.	Interpretacja i fakty – na przykładzie historiografii (H. White, H.U. Gumbrecht, G. Didi-Huberman).	W1, W2	Wykład
5.	Postmodernizm i interpretacjonizm – na przykładzie antropologii (C. Geertz, H. Lenk).	W1, W2	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
6.	Opis, analiza, wartościowanie, krytyka: miejsce interpretacji w refleksji nad dziełem sztuki.	W2, W4, U1	Wykład
7.	Teorie XX-wiecznej interpretacji sztuki – wybór (m.in. hermeneutyka, psychoanaliza, strukturalizm, teorie poststrukturalistyczne) [kilka wykładów].	W2, W4, U1	Wykład
8.	Zwroty w humanistyce przełomu XX i XXI w. i przemiany statusu interpretacji [kilka wykładów].	W2, W3	Wykład
9.	Polemiki z teoriami interpretacji i jej statusem w humanistyce (S. Sontag, A. Berleant).	W1, W2, W3, W4	Wykład
10.	Interpretacja jako postawa intelektualna i egzystencjalna – na przykładzie hermeneutyki (H.-G. Gadamer).	W1, W2, W5, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	- bardzo dobry (bdb; 5,0): doskonałe opanowanie wiedzy wyniesionej z wykładu potwierdzone esejem - dobry plus (+db; 4,5): więcej niż dobre opanowanie wiedzy wyniesionej z wykładu potwierdzone esejem - dobry (db; 4,0): dobre opanowanie wiedzy wyniesionej z wykładu potwierdzone esejem - dostateczny plus (+dst; 3,5): więcej niż dostateczne opanowanie wiedzy wyniesionej z wykładu potwierdzone esejem - dostateczny (dst; 3,0): dostateczne opanowanie wiedzy wyniesionej z wykładu potwierdzone esejem - niedostateczny (ndst; 2,0): brak opanowania wiedzy wyniesionej z wykładu potwierdzone esejem

Literatura

Obowiązkowa

1. Eco U., Rorty R., Culler J., Brook-Rose Ch., Interpretacja i nadinterpretacja, red. S. Collini, przeł. T. Bieroń, Znak, Kraków 1996.
2. Granice interpretacji, „Teksty Drugie” 1997, nr 6 [numer tematyczny].
3. Kmita J., Z metodologicznych problemów interpretacji humanistycznej, Warszawa 1971.

Dodatkowa

1. Berleant A., Sensualne i zmysłowe w estetyce, w: idem, Prze-myśleć estetykę. Niepokorne eseje o estetyce i sztuce, przeł. M. Korusiewicz, T. Markiewka, red. K. Wilkoszewska, Kraków 2007.
2. Burzyńska A., Dekonstrukcja i interpretacja, Kraków 2001.
3. Dauksza A., Znaczenie odczuwania: projekt interpretacji relacyjnej, „Teksty Drugie” 2016, nr 4.
4. Didi-Huberman G., Obrazy mimo wszystko, przeł. M. Kubiak Ho-Chi, Kraków 2008.
5. Gadamer H.-G., Ricoeur P., Konflikt interpretacji, przeł. I. Sosnowski, w: Estetyka w świecie, t. 4, red. M. Gołaszewska, Kraków 1994.
6. Geertz C., Opis gęsty – w stronę interpretatywnej teorii kultury, w: Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej, red. M. Kempny, E. Nowicka, Warszawa 2005.
7. Gumbrecht H.U., Produkcja obecności. Czego znaczenie nie może przekazać?, przeł. K. Hoffman, W. Szwebs, Poznań 2016.
8. Günter A., Świat jako znak i interpretacja, przeł. W. Małecki, Warszawa 2014.
9. Lenk H., Filozofia pragmatycznego interpretacjonizmu. Filozofia pomiędzy nauką i praktyką, przeł. Z. Zwoliński, Warszawa 1995.
10. Lenk H., Interpretacja i interpretator, przeł. Z. Zwoliński, „Principia” 1993, t. VII.
11. Leśniewski N., Wartość a interpretacjonizm. Aksjologiczne konstrukty interpretacyjne Hansa Lenka, „Filo-Sofija” 2014 nr 1 (24).
12. Shusterman R., Interpretacja a rozumienie, przeł. A. Orzechowski, w: idem, Estetyka pragmatyczna. Żywe piękno i refleksja nad sztuką, red. A. Chmielewski, Wrocław 1998.
13. Sławiński J., Analiza, interpretacja i wartościowanie dzieła literackiego, w: idem, Próby teoretycznoliterackie, Kraków 2000.
14. Sontag S., Przeciw interpretacji, przeł. M. Olejniczak, „Literatura na Świecie” 1979, nr 9 [inny przekład: D. Żukowski, w: eadem, Przeciw interpretacji i inne eseje, Kraków 2012].
15. Vattimo G., Poza interpretacją. Znaczenie hermeneutyki dla filozofii, przeł. K. Kasia, Kraków 2011.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Przygotowanie do zajęć	15
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie pracy pisemnej	25
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
KLT_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się aktywnością i inicjatywą w rozwiązywaniu problemów, wynikających ze zmian w kulturze najnowszej
KLT_K2_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu artystycznym, przyczyniając się do utrzymywania elementów tradycji artystycznej oraz proponując rozwiązania alternatywne dla istniejącego ładu artystycznego, jest także przygotowany do pracy w organizacjach i instytucjach związanych ze sztuką
KLT_K2_K11	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do trafnego i pogłębionego interpretowania sensów symbolicznych ludzkiej myśli i działań w swojej i obcej grupie społecznej, pogłębiania swojego uczestnictwa w kulturze oraz rozwijania umiejętności komunikacji kulturowej i międzykulturowej
KLT_K2_U01	Absolwent/ka potrafi integrować, krytycznie interpretować i twórczo wykorzystywać ujęcia teoretyczne i podejścia badawcze właściwe dla kulturoznawstwa w nietypowych sytuacjach profesjonalnych
KLT_K2_U02	Absolwent/ka potrafi określać znaczenia, oddziaływanie społeczne i miejsce wytworów kultury w procesie historyczno-kulturowym, posługując się odpowiednimi metodami analizy i interpretacji
KLT_K2_U08	Absolwent/ka potrafi wykorzystując zdobytą wiedzę, zwłaszcza z zakresu estetyki, dokonywać samodzielnej i specjalistycznej interpretacji współczesnych wytworów artystycznych oraz wyjaśniać właściwe współczesnej kulturze artystycznej zjawiska i procesy, prezentując wyniki swych dociekań w formie ustnej i pisemnej w języku polskim i obcym nowożytnym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
KLT_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie historię rozwoju kulturoznawstwa jako dziedziny wiedzy o charakterze interdyscyplinarnym oraz o nowych kierunkach i koncepcjach teoretycznych, którą samodzielnie aktualizuje
KLT_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób specyfikę metodologiczną oraz aktualne kierunki w badaniach historyczno-kulturowych
KLT_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie aktualne orientacje metodologiczne we współczesnej humanistyce, których osiągnięcia potrafi aplikować do badań nad kulturą
KLT_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie specyfikę rozwoju różnych dziedzin europejskiej kultury artystycznej ze szczególnym naciskiem na formy sztuki współczesnej oraz o towarzyszących jej społecznych dyskursach, praktykach i dziedzinach nauki, wyspecjalizowanych w badaniu kultury artystycznej, w tym wiedzę o historycznych i współczesnych koncepcjach estetycznych